

Koninklijk Nederlands
Meteorologisch Instituut
Ministerie van Verkeer en Waterstaat

De staat van het klimaat en effecten op de hoge zandgronden

Deurne, 19 juni 2009

Vaker in de toekomst?

Eerste beregeningsverbod dreigt in Oost-Brabant

Agrarisch dagblad 04-06-2009 (p.3)

Al maatregelen van waterschap tegen droogte

Brabants Dagblad 05-06-2009 (p.B14 (41))

TILBURG - Het Brabantse platteland begint last te krijgen van het warme en droge voorjaar.

De waterstand daalt in de hele provincie flink, het eerste

beregeningsverbod voor boeren is nu al een feit.

In het zuidelijk deel van het gebied van waterschap De Dommel mag vanaf vandaag geen water meer worden

onttrokken uit beken en de daarbij behorende zijwaterlopen.

Het gaat om onder meer Groote Beerze, Klein...

Aa, Reusel, Achterste Stroom, Roversche Leij, Keersop, Beekloop, Nieuwe Leij en Voorste Croom.

Droogte slaat toe op het platteland

Brabants Dagblad 04-06-2009 (p.A02 (3))

Deurne, 19 juni 2009

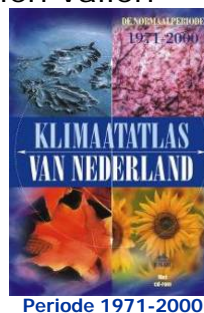

Wat is klimaat?

“Het **gemiddelde weer in een bepaald gebied** over langere tijd van o.a. de temperatuur, neerslag, vochtigheid, zonneshijn en wind. Ook de **extremen** van dergelijke verschijnselen vallen onder het klimaat.”

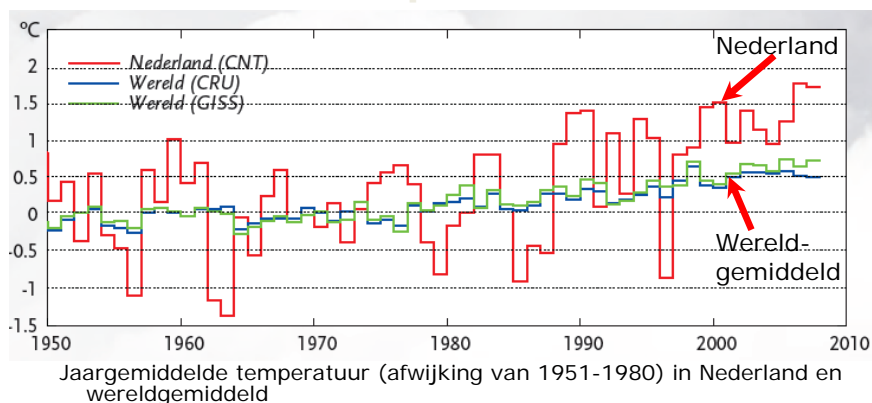
Vaak periode van **30 jaar** gebruikt om een klimaat te beschrijven

Deurne, 19 juni 2009

Gemiddelde temperatuur

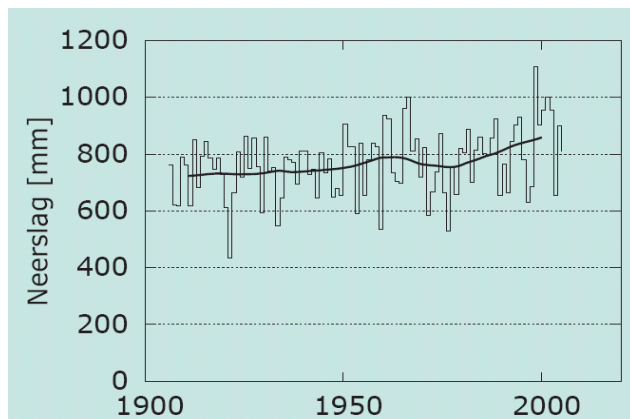

 Opwarming Nederland 2 maal zo snel als wereldgemiddeld

Deurne, 19 juni 2009

Gemiddelde neerslag

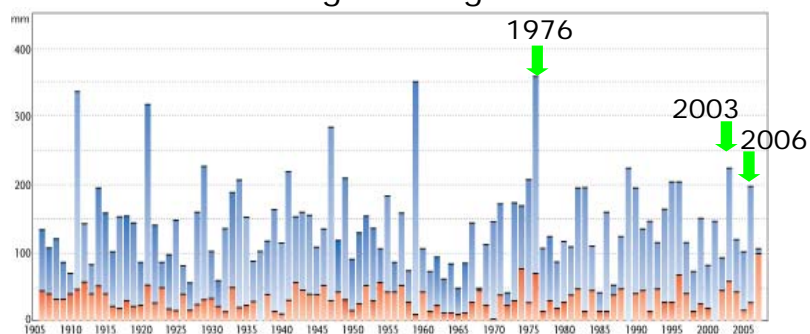
- Vooral toename in herfst-lente, niet in zomer

Deurne, 19 juni 2009

Droogte

- Neerslagtekort = neerslag – potentiële verdamping
- Geen trend in droogte waargenomen

Maximaal neerslagtekort. Blauw: april-sept; rood: maart-april

Deurne, 19 juni 2009

Wat zijn klimaatscenario's?

Consistente beelden van een mogelijk toekomstig klimaat.

Ze geven aan hoe groot de veranderingen kunnen zijn voor o.a. temperatuur, neerslag, verdamping, wind en zeespiegel

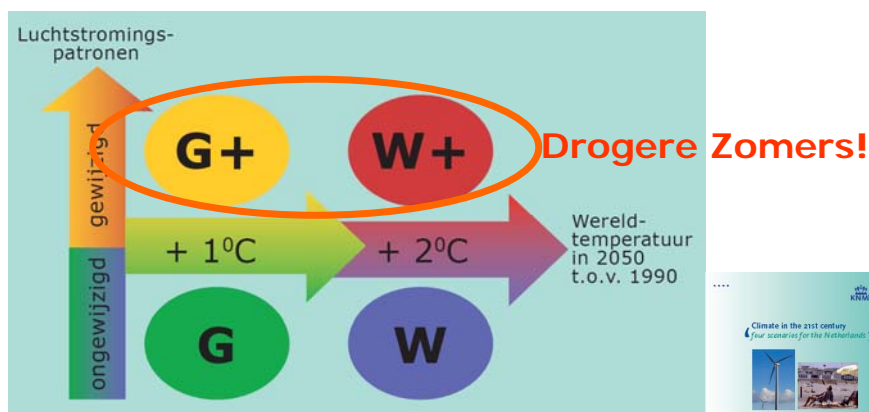

Mogelijke toekomstbeelden t.b.v. aanpassingen in:
waterbeheer, kustverdediging, landbouw, energie, ecologie, natuurbeheer, sport en toerisme, etc.

Deurne, 19 juni 2009

Indeling KNMI '06 scenario's

Spannen groot deel onzekerheid op!

Meer informatie, zie brochure:

Deurne, 19 juni 2009

Gebruik klimaatscenario's

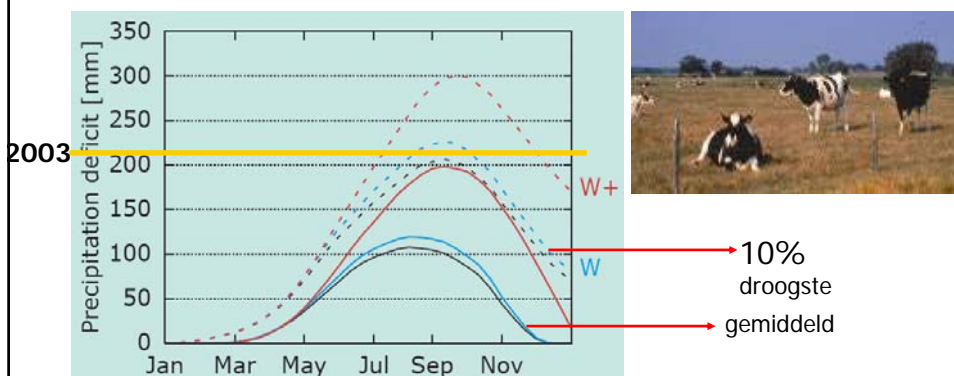
- KNMI'06 scenario's: generieke set!
- Voor welk doel worden de scenario's gebruikt?
 - Inventarisatie impacts
 - Inventarisatie adaptatiemogelijkheden
 - Beleid
- Welk scenario en welke tijdshorizon zijn het meest relevant?

Deurne, 19 juni 2009

Droogte/neerslagtekort

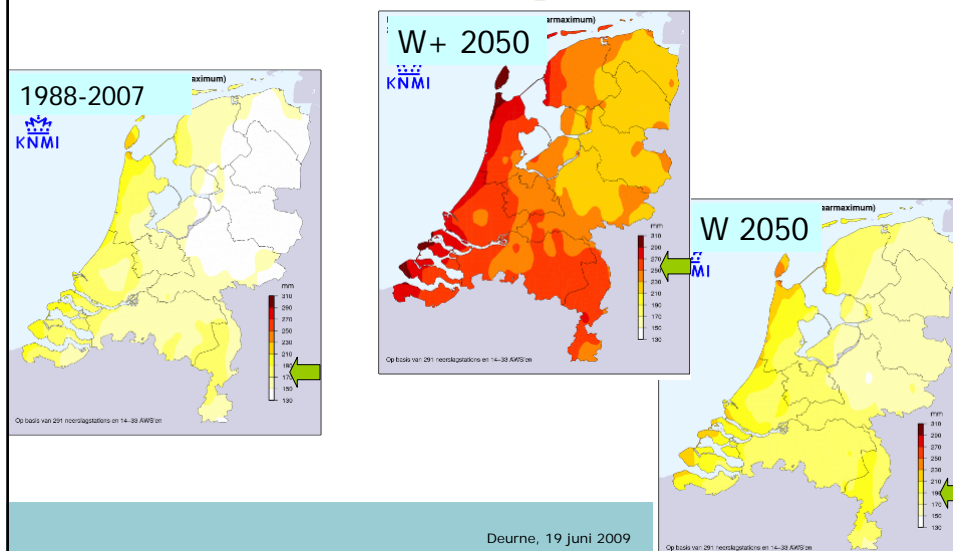
- 1906-2000 en klimaatscenario's voor 2050
- In G+ en W+ aanzienlijke afname zomerregendagen

Deurne, 19 juni 2009

Maximaal neerslagtekort

Invloed droger en/of natter klimaat?

Landbouw

- Mogelijk beperkingen voor grondbewerking en oogsten door tijdelijke wateroverlast
- Meer vraag naar berekening (G+/W+)
- Verschuiving groeiseizoenen en soorten
- Meer ziekten en plagen

Natuur

- Invloed soortensamenstelling door meer tijdelijke wateroverlast
- Droogte mogelijke bedreiging voor m.n. natte natuur (G+/W+)
- Verschuiving groeiseizoenen en soorten
- Meer ziekten en plagen?

Toekomstige klimaatscenario's

- Voor Nederland verwacht rond 2013, dan weer veel nieuwe informatie uit klimaatmodellen beschikbaar i.v.m. volgende IPCC-rapport
- Nu: workshops inventarisatie gebruikerswensen en opzet methodologie
- Deze zomer brochure met aanvullende informatie KNMI'06 scenario's

Deurne, 19 juni 2009

Hartelijk dank voor uw aandacht

Deurne, 19 juni 2009